

**Uchwała Komisji habilitacyjnej
z dnia 3 listopada 2023 roku
powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie literaturoznawstwo,
wszczętym na wniosek dr Anny Róży Burzyńskiej**

§ 1

Komisja habilitacyjna, powołana w dniu 24 maja 2023 roku, przez Radę Dyscypliny Literaturoznawstwo Uniwersytetu Jagiellońskiego w składzie:

- 1. prof. dr hab. Krzysztof Kozłowski (UAM, Poznań, powołany przez RDN) – przewodniczący;**
- 2. dr hab. Artur Duda, prof. UMK (UMK, Toruń) – recenzent;**
- 3. prof. dr hab. Leszek Kolankiewicz (UW, Warszawa) – recenzent;**
- 4. prof. dr hab. Małgorzata Leyko (UŁ, Łódź) – recenzentka;**
- 5. prof. dr hab. Stanisław Rosiek (UG, Gdańsk) – recenzent;**
- 6. dr hab. Tomasz Bilczewski, prof. UJ (UJ, Kraków) – członek;**
- 7. dr hab. Anna Pekaniec (UJ, Kraków) – sekretarz komisji;**

na posiedzeniu dnia 3 listopada 2023 roku, w którym wzięli udział wszyscy wyżej wymienieni członkowie i członkinie Komisji, w głosowaniu w trybie jawnym (**głosów ZA oddano – 7**, głosów PRZECIW oddano – 0, głosów WSTRZYMUJĄCYCH SIĘ oddano – 0), działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. z późniejszymi zmianami) po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku oraz po przyjęciu kolokwium habilitacyjnego, uznała, że działalność naukowa oraz osiągnięcie naukowe zatytułowane *Atlas anatomiczny Georga Büchnera* (Kraków 2022, WUJ) stanowią znaczny i znaczący wkład w rozwój dyscypliny naukowej literaturoznawstwo. Dlatego też Komisja, nie mając najmniejszych wątpliwości, wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania pani dr Annie Róży Burzyńskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie literaturoznawstwo.

UZASADNIENIE:

Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały zawierający uzasadnienie – stanowi jej integralną część.

§ 2

Na niniejszą uchwałę nie przysługuje zażalenie. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

.....
prof. dr hab. Krzysztof Kozłowski (UAM)
Przewodniczący Komisji habilitacyjnej

Kraków, 3 listopada 2023 r.

UZASADNIENIE

Uchwały Komisji habilitacyjnej (z dnia 3 listopada 2023) powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie literaturoznawstwo wszczętym na wniosek dr Anny Róży Burzyńskiej

Uchwała Komisji powołanej dnia 24 maja 2023 roku przez Radę Dyscypliny Literaturoznawstwo Uniwersytetu Jagiellońskiego do zaopiniowania wniosku dr Anny Róży Burzyńskiej w postępowaniu wszczętym w dniu 1 marca 2023 roku o nadanie stopnia doktora habilitowanego została podjęta w trybie jawnym. W finalnym posiedzeniu, które odbyło się dnia 3 listopada 2023 roku, Komisja zebrała się w pełnym, siedmioosobowym składzie:

- 8. prof. dr hab. Krzysztof Kozłowski (UAM, Poznań, powołany przez RDN) – przewodniczący;**
- 9. dr hab. Artur Duda, prof. UMK (UMK, Toruń) – recenzent;**
- 10. prof. dr hab. Leszek Kolankiewicz (UW, Warszawa) – recenzent;**
- 11. prof. dr hab. Małgorzata Leyko (UŁ, Łódź) – recenzentka;**
- 12. prof. dr hab. Stanisław Rosiek (UG, Gdańsk) – recenzent;**
- 13. dr hab. Tomasz Bilczewski, prof. UJ (UJ, Kraków) – członek;**
- 14. dr hab. Anna Pekaniec (UJ, Kraków) – sekretarz komisji;**

Obrady odbyły się w trybie zdalnym (formuła wideokonferencji za pośrednictwem Platformy MsTeams¹), umożliwiającym porozumiewanie się czasie rzeczywistym. Spotkanie komisji podzielone było na dwa etapy. Pierwszym było kolokwium z udziałem Komisji, Habilitantki oraz członków i członkiń Rady Dyscypliny Literaturoznawstwo. Drugim było posiedzenie Komisji (odbyło się tego samego dnia, tuż po kolokwium). Komisja podjęła Uchwałę w trybie jawnym. Wszystkie osoby uczestniczące w kolokwium oraz posiedzeniu Komisji widziały się i słyszały w czasie rzeczywistym i miały możliwość wielostronnej komunikacji w takim, czyli synchronicznym, trybie.

¹ Sposób przeprowadzenia kolokwium oraz obrad Komisji habilitacyjnej „poza siedzibą podmiotu habilitującego przy pomocy środków komunikacji elektronicznej” został przyjęty w odniesieniu do art. 221 ust. 9 a. Ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym, rozdz. 3. Stopień doktora habilitowanego.*

Komisja powołana w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego pani dr Annie Róży Burzyńskiej podjęła Uchwałę, działając na podstawie Ustawy z dn. 18 lipca 2018 *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*. Przed jej podjęciem wyznaczeni recenzenci przesłali cztery, zakończone pozytywnymi konkluzjami recenzje, została do nich dołączona opinia (również uwieczniona pozytywną konkluzją) członka Komisji, dr hab., prof. UJ, Tomasza Bilczewskiego.

1. Sylwetka i przebieg kariery naukowej Habilitantki

Doktor Anna Róża Burzyńska zatrudniona jest na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Katedrze Teatru i Dramatu od 1 marca 2010 roku. Do końca sierpnia 2012 roku pracowała na stanowisku asystenta, od 1 września 2012 roku na stanowisku adiunkta. Studia magisterskie ukończyła w październiku 2003 roku (na specjalności teatrologicznej). Rozprawę magisterską pt. *Strategie metateatralne i deziluzyjne na przykładzie polskiej dramaturgii awangardowej dwudziestolecia międzywojennego* napisała pod kierunkiem prof. dr hab. Ewy Miodońskiej-Brookes, zrecenzował ją prof. dr hab. Jacek Popiel. Praca została uznana za najlepszą rozprawę magisterską (w zakresie literaturoznawstwa) w Ogólnopolskim Konkursie im. Profesora Czesława Zgorzelskiego, a w 2005 roku nakładem Księgarni Akademickiej ukazała się w formie książkowej pt. *Mechanika cudu. Strategie metateatralne w polskiej dramaturgii awangardowej*. W roku 2009 Anna Róża Burzyńska uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych w dziedzinie literaturoznawstwa na podstawie rozprawy zatytułowanej *Twórczość dramatyczna Stanisława Grochowiaka w kontekście jego poezji*. Promotorką doktoratu była prof. dr hab. Ewa Miodońska-Brookes, recenzje napisali prof. dr hab. Jacek Łukasiewicz i prof. dr hab. Jacek Popiel. Po obronie zmieniona wersja rozprawy ukazała się drukiem – również nakładem Księgarni Akademickiej, przekształcona w dwie monografie, były to: *Twórczość dramatyczna Stanisława Grochowiaka* (2011) oraz *Małe dramaty. Teatralność liryki Stanisława Grochowiaka* (2012). Zainteresowania naukowe Habilitantki koncentrują się na genologii i poetyki dramatu, literaturze polskiej i literaturze niemieckojęzycznej (co przekłada się także na publikacje naukowe, popularyzatorskie oraz tłumaczenia, jak i współpracę z krakowskim Instytutem Goethego i warszawskim Austriackim Forum Kultury), literaturze w kontekście medycyny i studiów maladycznych, somatopoetyce; wieloaspektowe badanie jest w tym wypadku możliwe dzięki łączeniu narzędzi i kompetencji z dwóch dyscyplin naukowych: literaturoznawstwa oraz nauk o sztuce (w proporcjach 75%/25%, wcześniej w proporcjach 50% /50%).

Dr Burzyńska od roku 2007 jest także zatrudniona w Instytucie im. Jerzego Grotowskiego we Wrocławiu, jako redaktorka czasopisma naukowego o tematyce teatrologicznej – w „Didaskaliach. Gazecie Teatralnej” (współpracę z pismem zaczęła już w roku 2000). Habilitantka bierze udział w różnych aktywnościach naukowych (od 2010 roku dr Burzyńska jest związana z Ośrodkiem Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora Cricoteka), także w instytucjach zagranicznych m.in. w roku akademickim 2022/2023 jako *visiting research fellow* Uniwersytetu Monachijskiego (weszła w skład zespołu, który prowadzi badania w projekcie *Der Sound des Theaters. Musikalische und akustemologische Annäherungen an gegenwärtige theatrale Praxis im internationalen Vergleich* pod kierunkiem prof. dra Davida Roesnera), współpracuje z międzynarodowym festiwalem Ruhrtriennale w Bochum, wygłaszała wykłady oraz prowadziła gościnne seminaria w The Central Academy of Drama w Pekinie (2010), na Uniwersytecie Yale w New Haven (2013), festiwalu Gogol Fest w Kijowie (2011 i 2013), Shanghai Theatre Academy, Kyoto City University of Arts (2015) Habilitantka uczestniczy obecnie w polsko-tajwański projekcie (zaplanowanym na dwa lata), który związany jest z badaniem procesu twórczego – *Creative Subject and the Environment* (inicjatywa przebiega pod auspicjami Pracowni Badań nad Procesem Twórczym Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Wydziału Anglistyki National Central University w Taipei).

Aktywności naukowej dr Burzyńskiej stale towarzyszy aktywność dydaktyczna – prowadzi zajęcia dla studentów wiedzy o teatrze (I stopień studiów) oraz teatrologii (II stopień studiów) oraz osób uczęszczających na zajęcia w ramach Studium Literacko-Artystycznego UJ. Ponadto Habilitantka nie stroni od aktywności popularyzatorskiej, prowadząc wykłady dla uczniów szkół średnich czy osób biorących udział w zajęciach organizowanych przez Centrum Młodzieży im. dr. Henryka Jordana w Krakowie. Jest też czynną krytyczką teatralną i muzyczną, bywała beneficjentką nagród i stypendiów, np. w roku 2006 przyznano jej stypendium krajowe dla młodych uczonych przyznawane przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej, w 2012 otrzymała Nagrodę JM Rektora UJ.

Imponująca jest aktywność publikacyjna dr Burzyńskiej, którą rozpoczęła już przed otrzymaniem stopnia doktora (*nota bene* wydała przed 2010 dwie monografie), uczestniczyła także w wielu konferencjach – krajowych, jak i międzynarodowych.

2. Ocena monografii przedstawionej jako główne osiągnięcie naukowe w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego

Dr Anna Róża Burzyńska **jako osiągnięcie naukowe**, o którym mowa w art. 219 p.1 ustęp 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021

r. poz. 478 z późniejszymi zmianami), wskazała monografię pt. *Atlas anatomiczny Georga Büchnera* (Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2022, s. 452, recenzenci wydawniczy: prof. dr hab. Tadeusz Sławek, prof. dr hab. Jan Balbierz).

Wszystkie cztery recenzje dorobku naukowego Habilitantki miały pozytywną konkluzję. Recenzenci przywołali i scharakteryzowali monografię autorstwa dr Burzyńskiej, nie zostały również pominięte jej pozostałe teksty naukowe, omówiono także jej działalność dydaktyczną, edytorską, translatorską, krytyczną, popularyzatorską. Podkreślano, że monografia dr Burzyńskiej ze względu na jej nowatorskość i efektywność, wieloaspektowość i odkrywczosć metodologiczną bez wątpienia stanowi istotny wkład w badania literaturoznawcze. Streszczenie recenzji wyliczone w kolejności nadsyłania.

W recenzji dorobku Habilitantki **dr hab. Artur Duda, prof. UMK** stwierdza, że książka dr Anny Róży Burzyńskiej wyraźnie wyrasta z jej wieloletnich aktywności naukowych i badawczych, można w niej zauważyć zainteresowania genologią i genealogią dramatu, jak i licznymi estetycznymi, teoretycznymi oraz ideowymi rozwiązaniami teoretycznymi, które – przekładając się na ważne dla niej nastawienie i działanie hermeneutyczne – są poręcznym narzędziem analizy oraz interpretacji (zróżnicowanych gatunkowo i dyscyplinowo) tekstów Georga Büchnera. Łącząc kwestie medyczne, przyrodnicze, filozoficzne i literaturoznawcze, Habilitantka nie tylko udowadnia swoje filologiczne, edytorskie, teatrologiczne, teoretyczne i dramatologiczne kompetencje, lecz także, jak podkreśla recenzent, wkracza „na obszar transdyscyplinarnego zderzenia dyskursów humanistyki (szczególnie filozofii spekulatywnej) z empirycznie nastawionymi naukami przyrodniczymi i medycznymi (s. 3 recenzji)”, przywołuje problematykę i dziś aktualną i zyskującą coraz to nowe odczytania (np. somatyczną). Zdaniem recenzenta, „inspirująca monografia” (s. 4), łącząca rekonstrukcję biografii Büchnera z analizami jego twórczego archiwum, udowadnia „filozoficzną skrupulatność z zachowaniem krytycznego dystansu” (s. 5). Dr hab. Duda nie stroni także od wnikliwego komentowania decyzji teoretycznych oraz chwytów interpretacyjnych zastosowanych przez Habilitantkę, co nie zmienia faktu, że jest przekonany o jej „niepodważalnych (s. 7)” (transdyscyplinarnych) kompetencjach i umiejętnościach (świetnie przekładających się zarówno na wywody *stricte* naukowe, jak i eseistyczne – widoczne bardziej w drugiej, zasadniczej części rozprawy przedstawionej jako główne osiągnięcie badawcze). Przybliżając wypracowaną przez dr Burzyńską strategię hermeneutyczną, Recenzent z uznaniem zauważa, że bazuje ona na kasusowym ujęciu prób zrozumienia figury człowieka wyłaniającej się z tekstów Büchnera. W podsumowaniu dr hab. Duda stwierdza z przekonaniem: *Atlas anatomiczny Georga Büchnera* jest wysokowartościowym wypełnieniem

istniejącej do tej pory luki w namyśle nad twórczością autora *Woyzecka*, postuluje również przetłumaczenie go na języki obce, by stał się on dostępny dla badaczy z innych krajów. Ponadto nazywa dr Burzyńską badaczką w pełni dojrzałą, bez wątpienia samodzielną i mającą wszelkie podstawy do samodzielnego prowadzenia badań naukowych, a jej rozprawę uznaje za niezwykle istotny wkład w literaturoznawczy (i teatrologiczny) stan badań.

Drugi z recenzentów, **prof. dr hab. Stanisław Rosiek (UG)**, już na początku recenzji konstatuje, że monografia przedstawiona jako główne osiągnięcie naukowe dr Anny Róży Burzyńskiej to „dokonanie wybitne, znacznie przekraczające horyzont współczesnego polskiego piśmiennictwa humanistycznego” (s. 2), a wypracowany przez badaczkę model postępowania naukowego (wyraziście interdyscyplinary) jest w jego opinii efektywny i na pewno aplikowalny do innych przedsięwzięć badawczych szeroko pojętej humanistyki. Recenzent zauważa, że choć Habilitantka w swoich rozważaniach wyraźnie podąża tropem wyznaczonym przez Michela Foucaulta, to jednak zaproponowany przez nią modus dyskursu jest autorskim projektem filozoficznym, wzmacnianym przez odpowiednio dobrany materiał historyczny, rozpatrywany zgodnie z przyjętymi wytycznymi, co tym bardziej zasługuje na docenienie z powodu konieczności zapoznania się ze sporą światową literaturą przedmiotu (*vide* s. 4). Monografia dr Burzyńskiej została przez prof. Rośka nazwana „osiągnięciem o misternej konstrukcji” (*vide* s. 4-5), wypełnionym „serią gruntownych i wnikliwych analiz” (s. 5). In plus zostaje oceniona specyficznie ukształtowana linearność dyskursu, który oddaje wariantywność i konstelacyjność Büchnerowskiego korpusu tekstów, potraktowanego jako archiwum porządkowane przez autorkę o wyraźnie hermeneutycznej dykcji. W recenzji doceniono erudycję Habilitantki i określono mianem „niezwykle oryginalnej badaczki, rzetelnej historyczki i błyskotliwej interpretatorki” (s. 6), która opracowała i sprawdziła empirycznie nową metodę interpretowania tekstów akcentujących wzajemne wpływy oraz relacje słowa i ciała. Recenzując pozostały dorobek naukowy dr Burzyńskiej, Recenzent więcej niż aprobatywnie wypowiedział się zarówno o jego objętości, jak i wysokiej jakości. W podobnym tonie prof. Rosiek odniósł się do przygotowanych przez Habilitantkę edycji dramatów Stanisława Grochowiaka i Zofii Posmysz. Docenił także aktywność dydaktyczną dr Burzyńskiej. W konkluzji recenzji zaznaczył, że dorobek naukowy Habilitantki z naddatkiem spełnia kryteria, które przewiduje odnośna Ustawa o szkolnictwie wyższym.

Kolejna recenzja, autorstwa **prof. dr hab. Leszka Kolankiewicza**, rozpoczyna się od prezentacji naukowej sylwetki Habilitantki, co pozwala zauważyć, jak wiele godnych uwagi aktywności naukowych, i na jak wysokim poziomie, było jej udziałem do tej pory. Monografię przedstawioną jako główne osiągnięcie badawcze recenzent nazwał „ambitną” (s. 2), ale i

stanowiącą wyzwanie. Podobnie jak dr hab. Duda i prof. Rosiek, Recenzent docenił wybraną hermeneutyczną optykę (dobrze sprawdzającą się przy tak heterogenicznym materiale badawczym), podkreślił sumiennosc interpretacji oraz jej kompleksowosc (vide s. 3), zauwazyl, ze dwudzielna budowa rozprawy (pierwsza czesc bardziej klasycznie naukowa, druga z elementami eseistycznymi) wspolgra z wewnetrznym zroznicowaniem branych pod uwage tekstow Buchnera, przekladajacym sie na ich immanentna fragmentarycznosc. Ostatnia z nich dr Burzynska bierze za dobra monete, jednoczesnie majac swiadomosc, ze moze ona utrudniac bardziej uogolniajace spojrzenie na tworczość autora *Woyzecka*. In plus zaliczone zostaja wlasne tłumaczenia tekstow Buchnera, doceniono takze podawanie ich w oryginalnym brzmieniu (vide s. 5), choc zauwazono, ze nie zostaly omowione roznicz pomiedzy istniejacymi przekladami autorstwa np. Kazimierzy Iłakowiczówny czy Jerzego Lieberta, przytaczanymi, ale nie komentowanymi. Nie zmienia to faktu, ze jako calosc rozprawy *Atlas anatomiczny* uznano za opracowanie niezwykle wartosciowe, „wyczerpujace, doglebne i wszechstronne – fundamentalne” (s. 7). Prof. Kolankiewicz wskazal na pionierskosc recenzowanej monografii, jej aktualnosc oraz kompleksowosc ujecia branego pod uwage materiału oraz tematyki. Uznanie wzbudzil zarowno aspekt historyczny, jak i analityczny; wskazano przy tym na wage naukowych rewelacji, odkryc samej autorki (vide s. 7-8). Recenzent zauwazyl, ze Habilitantka zasadniczo skupia sie na cielesnosci, widzianej przez Buchnera z perspektywy medyka, wykładowcy oraz dramaturga. Uwage prof. Kolankiewicza przykul splot rzetelnych badan zrodlowych, ktore dr Burzynska przeprowadzila z duza filologiczna zrecznoscia, kreatywnie i efektywnie polaczona z wspolczesnymi, najnowszymi metodami badawczymi. Recenzent wyraźnie stwierdza (s. 9-10), ze przedstawiona monografia bez najmniejszych watpliwosci spelnia wytyczne, jakie odnośna ustawa o szkolnictwie wyzszy naklada na osoby skladajace wniosek o przeprowadzenie postepowania habilitacyjnego. Swoja opinie potwierdza wyliczeniem innych aspektow dzialalnosci naukowej i popularyzatorskiej dr Burzynskiej, zarowno w kraju, jak i poza nim. W podsumowaniu recenzji prof. Kolankiewicz stwierdza, ze monografia Habilitantki (oraz jej pozostale osiagniecia) mozna uznac za „znaczný wkład w rozwój literaturoznawstwa” (s. 11).

Prof. dr hab. Małgorzata Leyko na początku recenzji zauważa, że całość dorobku naukowego i osiągnięć dr Anny Róży Burzyńskiej została przygotowana niezwykle starannie i rzeczowo; opierając się na nich, można z całą pewnością stwierdzić, iż „osiągnięcia Kandydatki są bardzo duże, stanowią ważny i oryginalny wkład do wiedzy z zakresu literaturoznawstwa oraz subdyscypliny teatrologicznej, spełniają w sposób zgodny z wymaganiami prawnymi wszystkie kryteria wskazane w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego” (s. 1).

Następnie Recenzentka przedstawia drogę naukową Habilitantki aż po wydanie monografii, która została wybrana jako główne osiągnięcie naukowe (prof. Leyko podkreśla wartość publikowanych przez dr Burzyńską rozpraw oraz tekstów naukowych, jak i docenia jej wkład w prace redakcji „Didaskaliów. Gazety Teatralnej”). Charakteryzując *Atlas anatomiczny Georga Büchnera*, Recenzentka wskazuje, że monografia już została oceniona bardzo wysoko (i tym samym może być traktowana jako ważny wkład w rozwój dyscypliny, którą reprezentuje), o czym świadczą przyznane nagrody (nagroda Komitetu Nauk o Sztuce PAN) i nominacje do nich (Nagroda im. Tadeusza Kotarbińskiego). Zauważa również, że dzięki dwudzielnej, wyrazistej, choć nieoczywistej strukturze *Atlas...* jest „frapującą i pociągającą lekturą” (s. 3), w której klarownie widać przejścia od analiz i interpretacji prowadzonych z perspektywy makro do tych, które zakładają spojrzenie z perspektywy mikro. W pierwszej części głównego osiągnięcia naukowego Habilitantki ramę analityczną wyznaczają ciało i język, przy czym drugie z wymienionych pojęć rozumiane jest jako mechanizm kształtujący rzeczywistość, ale i ukazujący sposoby przekładania doświadczeń cielesnych bądź doświadczeń ciała na tekst (co jest szczególnie istotne w odniesieniu do praktyk naukowych i tekstowych Georga Büchnera). Drugą, obszerną część monografii stanowi zbiór tekstów o eseistycznym rysie, których porządek wyznaczają poszczególne układy narządów wewnątrz organizmu – widziane jako metafory umożliwiające opisanie dyskursów istotnych dla autora *Woyzecka*. Profesor Leyko wylicza rodzaje czynności badawczych, które musiała wykonać Habilitantka, by opisać tak wieloaspektową twórczość Büchnera. Erudycję dr Burzyńskiej Recenzentka określa mianem „imponującej” (s. 5), zaznaczając, że opiniowana monografia w „doskonały sposób funkcjonalizuje metody badawcze współczesnej humanistyki” (s. 5), odświeżając je i dynamizując, przyczyniając się do powstawania swoistej sieci potencjalnych nowych odczytań. Podobnie jak pozostali recenzenci, prof. Leyko akcentuje efektywność hermeneutycznej strategii zastosowanej przez Habilitantkę. W rezultacie *Atlas anatomiczny Georga Büchnera* Recenzentka uznaje za rozprawę pionierską, ponieważ pierwszą tak obszerną i wnikliwą w humanistyce międzynarodowej oraz zaznacza, że popularność niemieckiego autora wśród twórców teatralnych na gruncie polskim, nie przełożyła się na opublikowanie rzetelnego krytycznego wydania jego pism. Stąd też monografia dr Burzyńskiej (nazwana przez prof. Leyko „znamienną” – s. 5) znalazła już uznanie, ponieważ oznacza „wdrożenie nowych narzędzi badawczych na przenikających się polach nauk przyrodniczo-medycznych i nauk humanistycznych” (s. 5). W podsumowaniu recenzji habilitacyjnej Recenzentka podtrzymuje swoją wysoką ocenę zarówno całościowego dorobku, jak i *Atlasu anatomicznego...* oraz stwierdza, że Habilitantka jest badaczką wybitną, i bez wątpienia samodzielną.

W opinii sformułowanej na podstawie dorobku Habilitantki oraz przedstawionych powyżej czterech recenzji **dr hab. Tomasz Bilczewski, prof. UJ** stwierdził, że nie ma najmniejszych wątpliwości, iż dorobek naukowy dr Anny Róży Burzyńskiej nie tylko w stopniu wystarczającym, lecz i ze sporym naddatkiem spełnia wymogi, jakie są stawiane naukowcom, którzy złożyli wniosek o nadania stopnia doktora habilitowanego. Dr hab., prof. UJ, Bilczewski podkreślił zarówno obszerność, jak i wysoką wartość aktywności naukowej, dydaktycznej, organizacyjnej Habilitantki, ale też wskazał, że każda z kolejnych prac: „twórczo odpowiada na najnowsze przemiany wiedzy o literaturze funkcjonującej w obiegach międzynarodowych, zwłaszcza na często artykułowane w ostatnich latach potrzeby ponownego przemyślenia historycznych związków nauk humanistycznych i przyrodniczych, także w wieku XIX (s. 1). Następnie dr hab., prof. UJ, Bilczewski scharakteryzował monografię przedstawioną jako główne osiągnięcie naukowe, podkreślając jej klarowność, misterną i pomysłową konstrukcję, jak i wyrafinowanie metodologiczne. Finalne poparcie dla wniosku o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego złożonego przez dr Burzyńską, opiniodawca wzmocnił stwierdzeniem, że jej warsztat naukowy oraz rozległa aktywność są znakomite, co świadczy o jej świetnym przygotowaniu do bycia samodzielną pracownicą naukową.

3. Ocena Kolokwium habilitacyjnego:

Podczas kolokwium zadano następujące pytania:

Jako pierwsza pytanie zadała **prof. dr hab. Małgorzata Leyko**. Odnosząc się do monografii o Büchnerze, zapytała, czy (przewijający się w głównym osiągnięciu naukowym) Bertolt Brecht inspirował się twórczością autora *Woyzecka*, czyli, innymi słowy, czy można myśleć o teatrze Brechta w kategoriach büchnerowskich?

Drugie pytanie zostało zadane przez **prof. dr hab. Leszka Kolankiewicza**. Rozpoczynając od wskazanego przez Habilitantkę w wykładzie języka Arystotelesa, zapytał o kategorię groteski, przekształcanie idei w ciało, zamienianie ich ulotności w materialność. Pytanie prof. Kolankiewicza oscyloowało wokół groteski jako dołu materialno-cieleśnego według Bachtina i tego jak przewiała się owa kategoria u Büchnera oraz Wsiewołoda Meyerholda.

Kolejne pytanie, o charakterze na poły historycznym, na poły praktycznym zadał **prof. dr hab. Stanisław Rosiek**. Wykraczało poza teatralny krąg, dotyczyło tekstów Büchnera, a precyzyjniej kwestii ich wąskiej recepcji w Polsce, spowodowanej m. in. brakiem nowoczesnego wydania krytycznego. Prof. Rosiek zapytał dr Burzyńską o to, jak

zaprojektowałyby wydanie *Woyzecka*, jakie decyzje edytorskie podjęłyby, czy powtórzyłyby rozwiązania zaproponowane przez wydawców niemieckojęzycznych, czy może jednak próbowałyby ujednoczyć tekst?

Następne pytanie zadał **dr hab. Artur Duda, prof. UMK**. Na wstępie zaznaczył, że chce zapytać o teatralne realizacje tekstów Büchnera. Sięgając do *Encyklopedii teatru polskiego* i wyliczonych w niej inscenizacji *Woyzecka* czy *Śmierci Dantona*, przypominając nazwiska reżyserów i reżyserek np. Konrada Swinarskiego, Adama Hanuszkiewicza, Kazimierza Kutza, Barbary Wysockiej, Mai Kleczewskiej, recenzent zapytał, czy polski teatr był lub czy nadal jest bardziej odkrywczy (i aktywny) w czytaniu Büchnera niż polska humanistyka. Dr hab. Duda dopytał także, czy Eleonora Kalkowska interesowała się Büchnerem bardziej jako autorka czy jako aktorka?

Dr hab. Tomasz Bilczewski, prof. UJ zapytał o dwie kwestie. Pierwsza dotyczyła początkowych dekad XIX wieku, ujmowanych jako czas intensywnego przenikania się szeroko pojętego przyrodoznawstwa z humanistyką. Czy dałoby się wskazać takie postaci z wybranego wycinka czasowego, które działały w sposób podobny do Büchnera? Może byłby to Goethe oraz jego prace morfologiczne? Co wiąże się także z funkcjonowaniem atlasu anatomicznego jako jednostki epistemologicznej. Druga kwestia, która zainteresowała dr hab. Bilczewskiego wiązała się z wykładem habilitacyjnym – było to pytanie, jak w stosunku do Arystotelesa zmieniała się optyka używania metafory i metonimii (ważnych dla Habilitantki pojęć, co było widoczne w jej wykładzie), także w tekstach naukowych?

Dr hab. Anna Pekaniec zapytała o płęć/gender, jednocześnie zaznaczając, że chce wyprowadzić pytanie poza zagadnienia ściśle teatralne, by skupić się na styku nauk przyrodniczych i humanistyki, anatomii i literaturoznawstwa w perspektywie genderowej. Dr hab. Pekaniec zapytała o wskazanie reguł relacji *Atlasu anatomicznego* i kategorii gender.

Jako ostatni zadał pytanie **prof. dr hab. Krzysztof Kozłowski**, wychodząc od uwagi z *Atlasu anatomicznego*, w którym autorka dowodziła, że do aktywności Büchnera można stosować różne rodzaje wiedzy, a tym także tę wynikającą z ustaleń Karla Raimunda Poppera (istotnych dla nauk ścisłych, efektywnych także np. w historii sztuki, co jest widoczne np. u Ernsta Gombricha). Przewodniczący komisji sformułował pytanie/hipotezę do dyskusji: Buchner – Popper – powinowactwo przez metodę (naukową), prosząc o wskazanie najważniejszych punktów stykowych, elementów wspólnych.

Komentując w części niejawniej odpowiedzi na pytania (*vide* załącznik nr 2 do Uchwały) członkowie i członkinie komisji każdorazowo przyjmowali je z pełną aprobatą, doceniając

erudycję i umiejętności Habilitantki, świadomie i funkcjonalnie dysponującej posiadaną wiedzą.

Podczas wnikliwej i rzeczowej dyskusji Recenzenci podtrzymali pozytywne konkluzje zawarte w recenzjach, podkreślili, że nie mają żadnych wątpliwości, iż dr Anna Róża Burzyńska należy do grona dojrzałych, w pełni ukształtowanych, samodzielnych badaczek, o wysokich, ponadprzeciętnych kompetencjach literaturoznawczych, rozległej wiedzy z różnych obszarów humanistyki, a jej monografia stanowi istotny, nowatorski i wieloaspektowy wkład w rozwój literaturoznawstwa i wiedzy o teatrze.

Reasumując, konkluzje z czterech recenzji, opinii i całościowa ocena Kolokwium oraz przeprowadzona dyskusja skłaniają Komisję do przedstawienia Radzie Dyscypliny Literaturoznawstwo UJ pozytywnej opinii w sprawie nadania Annie Róży Burzyńskiej stopnia doktora habilitowanego.

.....
prof. dr hab. Krzysztof Kozłowski (UAM)
Przewodniczący Komisji habilitacyjnej

.....
dr hab. Anna Pekaniec (UJ)
Sekretarz Komisji habilitacyjnej